

Familier og Forbrug

5. oktober 2005

j.nr. 321-27

MINFF/beba

**Høringsnotat
om
lovforslag nr. L 25
Forslag til lov om ændring af lov om social service (Nedsættelse af den
maksimale forældrebetalingsandel for en plads i dagtilbud til børn og pri-
vatpa sning)**

Lovforslag nr. L 25 om nedsættelse af den maksimale forældrebetalingsandel blev sendt til høring den 7. juli 2005 hos organisationer og myndigheder med svarfrist den 15. august 2005.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender har modtaget svar fra:

Amtsrådsforeningen, BUPL, Børne- og Kulturchefforeningen (KKF), Børnerådet, Daginstitutionernes Landsorganisation (DLO), Dansk Socialrådgiverforening, Det Centrale Handicapråd, Fag og Arbejde (FOA), Frederiksberg Kommune, FTF, KL, Københavns Kommune og Landsforeningen af Forældre til Børn i Daginstitutioner (FOLA).

Følgende havde ingen bemærkninger til lovforslaget:

Amtsrådsforeningen, Dansk Socialrådgiverforening, Det Centrale Handicapråd, Frederiksberg Kommune.

Kopi af høringssvarene vedlægges.

Hovedtrækkene i bemærkningerne kan sammenfattes i følgende punkter, som kommenteres i notatet:

1. Positive tilkendegivelser om takstnedsættelse og bemærkninger om at undersøgelser viser, at forældre prioriterer højere kvalitet frem for lave betalingsandel
2. Bekymring for om kommunerne kompenseres for udgiften
3. Begrænsning af kommunernes dispositionsmuligheder
4. Betaling efter barnets alder i stedet for det benyttede dagtilbud er uhenigtsmæssigt
5. Fripladsforældre har mindst glæde af takstnedsættelsen
6. Kompliceret lovgivning

Høringssvarene har ikke givet anledning til ændring af lovforslaget.

1. Positive tilkendegivelser om takstnedsættelse og bemærkninger om at undersøgelser viser, at forældre prioriterer højere kvalitet frem for lavere betalingsandel

I flere hørings svar udtrykkes tilfredshed med, at forældrenes økonomi lettes med nedsættelse af den maksimale forældreandel.

Der er desuden bemærkninger om, at forældreundersøgelser har vist, at en overvægt af forældre til børn i dagtilbud foretrækker bedre kvalitet frem for billigere pasning. Flere tilkendegiver at foretrække, at de økonomiske midler anvendes til sikring af kvaliteten bl.a. gennem flere medarbejdere og bedre fysiske rammer frem for lavere betaling.

Kommentar:

Regeringen har med regeringsgrundlaget Nye mål satset på både at lette børns familiernes økonomi gennem takstnedsættelse og at forbedre kvaliteten i dagtilbuddene. Således vil regeringen afsætte 2 mia. kr. over de kommende 4 år til kvalitetsforbedringer.

2. Bekymring for om kommunerne kompenseres for udgiften

I enkelte hørings svar kritiseres det, at kompensationen til kommunerne over bloktilskuddet ikke giver fuld kompensation til alle kommuner. Derfor foreslås det at sikre, at lovforslaget på ingen måde resulterer i, at kvaliteten ændres i nedadgående retning, når lovforslaget skal gennemføres.

KL anfører, at forslaget medfører væsentlige byrdefordelingsmæssige konsekvenser for kommunerne.

Kommentar:

Det er sædvanlig praksis, at kompensationen til kommunerne sker over bloktilskuddet. Det gælder for alle lovforslag. Det kan betyde, at nogle kommuner overkompenseres og andre underkompenseres. Hvis der skal ske ændring af DUT-principperne, må kravet rejses principielt overfor Finansministeriet.

Spørgsmålet om kompensationen til kommunerne for merudgifter ved takstnedsættelsen indgik i forbindelse med kommuneaftalen for 2006 med følgende tekst: ”Der er enighed om, at kommunerne kompenseres for merudgifter ved takstnedsættelsen for de 0-3 årige med en a conto bloktilskudsforhøjelse på 400 mio. kr. i 2006. Når det endelige forslag foreligger, efterreguleres kompensationen for 2006 på bloktilskudsaktstykke for 2007.”

3. Begrænsning af kommunernes dispositionsmuligheder

KL anfører, at det giver usikkerhed om vilkårene for kommunernes budgetlægning for 2006, at lovforslaget først fremsættes i efteråret 2005. Herunder kritiseres det, at betalingsandelen i 2005 for børn i alderen 3 år til skolestart ikke kan sættes op i 2006.

Det anføres, at når betalingsandelen fastfryses, har kommuner, som yder et frivilligt tilskud til nedsættelse af forældrebetalingen, ikke længere mulighed for at reducere dette tilskud. Heller ikke hvis det frivillige tilskud har betydet, at betalingsandelen i 2005 er lavere end 25 pct.

KL og Københavns Kommune finder det desuden beklageligt at kommuner, som fx på grund af indførelse af pasningsgaranti har forventet at sætte takstprocenten op i 2006 nu ikke kan gennemføre dette.

Kommentar:

Selve lovændringen om takstnedsættelse for børn under 3 år og fastholdelse af betalingsandelen for de 3 årige og til skolealderen i 2006 er ikke kompliceret og behøver ikke give usikkerhed ved budgetlægningen, jf. også under pkt. 2.

Det er grundlæggende, at ændringer i betalingsregler indebærer ændrede vilkår for kommunerne.

Hensigten med at den gældende betalingsandel for børn i alderen 3 år til skolealderen ikke kan sættes op er, at forældre med børn i alderen 3 år og til skolealderen ikke skal opleve en forøgelse af betalingsandelen i 2006, hvor den sættes ned for de mindste børn.

Kommuner, som har ydet frivillig tilskud til nedsættelse af taksten til under 25 pct. for børn under 3 år, kan ifølge lovforslaget godt sætte takstandelen op til det nye takstloft på 25 pct. Ifølge kommunernes indberetninger til Indenrigs- og Sundhedsministeriet vedr. de kommunale budgetter er det ingen kommuner, der for 2005 har budgetteret med en forældrebetaling for børnehaver, der er under 25 pct. Det fastholdes, at takstandelen for børn fra 3 år og til skolealderen ikke kan sættes op i forhold til 2005.

4. Betaling efter barnets alder i stedet for det benyttede dagtilbud er uhensigtsmæssigt

KL og BKF bemærker, at det vil komplicere forældrebetalingreglerne yderligere, at betalingsandelen i 2006 for de 0-3 årige børn skal følge barnets alder uanset om barnet er i dagpleje/vuggestue eller i børnehave. Det betyder at kommunen, hvis den flytter et barn fra dagpleje/vuggestue til børnehave nogle måneder før barnet fylder 3 år, skal beregne en børnehavetakst både på grundlag af 25 pct. og 30/33 pct. Det anføres, at det er uhensigtsmæssigt, at forældrene kan opleve, at taksten for en plads kan ændres (stige eller falde) i nogle måneder afhængigt af, hvornår barnet flyttes i forhold til dets alder.

Kommentar:

Med lovforslag tages der hul på en takstnedsættelse for hele aldersgruppen indtil skolealderen. Som det er meldt ud i regeringsgrundlaget, ønskes takstnedsættelsen gennemført i to etaper, først for børn under 3 år fra 1. januar 2006 og derefter for hele børnegruppen indtil skolealderen fra 1. januar 2007. Det er således kun i 2006 denne situation vil forekomme.

Det kan tilføje, at der også efter de gældende regler er mulighed for, at kommunen kan fastsætte taksten i de enkelte dagtilbudstyper, så den følger barnets alder.

5. Fripladsforældre har mindst glæde af takstnedsættelsen

BUPL anfører, at for den ca. ¼ af børn i dagtilbud, der modtager fripladstilskud i en eller anden udstrækning, vil familierne ikke få samme økonomiske lettelse som de mere velstillede familier, og at lovforslaget således vender den tunge ende nedad med hensyn til lavindkomstfamilierne. BUPL opfordrer regeringen til at overveje det hensigtsmæssige og fordelingspolitiske i takstreguleringen.

Børnerådet anbefaler at hæve fripladsloftet, så familier med de dårligste betingelser får de største lettelser.

Kommentar:

Familier, der har fuld friplads stilles hverken bedre eller dårligere. Familier med delvis friplads vil mærke en forholdsmæssig lettelse i betalingen. Hvis taksten nedsættes med 10 pct. falder taksten for familier med den delvise friplads også med 10 pct.

Den øvre grænse for friplads i 2005 er på 395.900 kr. Familier med delvis friplads får også glæde af nedsættelsen. Der er ikke med forslaget lagt op til en regulering af fripladsloftet.

6. Kompliceret lovgivning

BUPL anfører, at lovgivningen kompliceres og bureaukratiseres, når der med korte intervaller bygges oven på eksisterende ordninger, med risiko for, at overblik og gennemsigtighed fortabes både for kommuner og brugere. Bl.a. henvises til, at lovforslaget med fordel kunne kombineres med andre forslag, og herved opnå en større helhed, sammenhæng og gennemsigtighed.

Kommentar:

Det samlede regelsæt om betaling for dagtilbud er blevet mere sammensat som en konsekvens af at imødekomme flere hensyn. Med de ændringer i regelsættet, der skal tilgodese større valgfrihed for forældre med børn i dagtilbud, har det været nødvendigt at indføre regler om tilskud og forældrebetaling, der på én gang ikke forfordeler de familier, der vælger et andet dagtilbud til, men heller ikke pålægger skatteyderne en merudgift, hvis en familie vælger dyrere tilbud. Familien, der vælger et tilbud, der er dyrere, skal med de nuværende regler selv betale merudgiften ved det frie valg.

Fra 1. januar 2007 gennemføres takstnedsættelsen hele aldersgruppen indtil skolealderen. Desuden vil bestemmelsen om pasningsgaranti for alle børn fra de er 6 måneder og indtil skolestart gælde for alle kommuner. Det giver anled-

ning til, at bestemmelserne på dagtilbudsområdet til den tid kan formuleres på en ny og mere sammenhængende måde.